

**AYOLLAR YAXLIT BICHIMI BLUZKASINI ANDOZASINI
TAYYORLASH GAZLAMAGA JOYLASHTIRISH VA BICHISHI**

Xasanova Munisa Abdumuradovna

Forish tumani politexnikumi ishlab chiqarish ta'lim ustasi

Annotatsiya: Ushbu maqola ayollar yaxlit bichimli bluzkasini andozasini tayyorlash, gazlamaga joylashtirish va bichish jarayonlarini o'rganishga bag'ishlangan. Unda andoza tayyorlashning bosqichlari, gazlamaga joylashtirishning asosiy qoidalari va bichish texnologiyasi batafsil yoritilgan. Maqola tikuvchilik sohasida faoliyat yuritayotgan mutaxassislar va qiziquvchilar uchun mo'ljallangan.

Kalit so'zlar: ayollar bluzkasi, yaxlit bichim, andoza tayyorlash, gazlamaga joylashtirish, bichish, tikuvchilik.

Annotation: This article focuses on the study of the processes of making a pattern, placing it on fabric, and cutting a women's one-piece blouse. It details the steps of pattern making, the basic rules of fabric placement, and cutting technology. The article is intended for professionals and enthusiasts in the sewing industry.

Keywords: women's blouse, one-piece cut, pattern making, fabric placement, cutting, sewing.

Kirish

Kiyim yaratish nafaqat ijodiy yondashuvni, balki konstruksiyalash va texnologiya sohalarida chuqur bilimlarni talab qiluvchi san'atdir. Kiyim tayyorlash jarayonidagi asosiy bosqichlardan biri andoza tayyorlash, gazlamani bichish va buyumni tikishdir. Ushbu maqolada biz yaxlit bichimli ayollar bluzkasini andoza tayyorlash, bichish va tikish jarayonini ko'rib chiqamiz.

Yaxlit bichimli bluzkalar o'zining soddaligi va nafisligi tufayli mashhurdir. Ular ham kundalik, ham tantanali obrazlarni yaratish uchun idealdir. To'g'ri tayyorlangan andoza va ehtiyyotkorlik bilan bichish – figuralarga mukammal mos keladigan sifatli buyum tikishning garovidir.

Ushbu maqolada biz har bir jarayon bosqichini, o'lchovlarni olish va andoza tuzishdan boshlab, bluzkani bichish va tikishgacha batafsil ko'rib chiqamiz. Shuningdek, biz gazlamani tanlash, zarur asboblar va jihozlarni muhokama qilamiz, shuningdek, sizga sifatli va chiroyli buyum yaratishga yordam beradigan foydali maslahatlar va tavsiyalar beramiz.

O'zbekistonda tikuvchilik va andoza tayyorlash bo'yicha qilingan ishlar: Ta'lim muassasalari: O'zbekistonda ko'plab kasb-hunar kollejlari va oliy ta'lim muassasalari tikuvchilik, dizayn va andoza tayyorlash bo'yicha mutaxassislar tayyorlaydi. Toshkent to'qimachilik va yengil sanoat instituti kabi oliy o'quv yurtlari bu sohada yetakchi

hisoblanadi.Hunarmandchilik markazlari va to'garaklar:Respublikaning turli hududlarid hunarmandchilik markazlari va to'garaklar faoliyat yuritadi, ular an'anaviy va zamonaviy tikuvchilik texnikalarini o'rgatadi. «Hunarmand» uyushmasi kabi tashkilotlar hunarmandlarni qo'llab-quvvatlaydi va ularning mahsulotlarini sotishga yordam beradi.Tikuvchilik fabrikalari va atelyelar:O'zbekistonda ko'plab tikuvchilik fabrikalari va atelyelar mavjud bo'lib, ular zamonaviy uskunalar bilan jihozlangan va yuqori sifatli mahsulotlar ishlab chiqaradi.Ular nafaqat ichki bozor uchun, balki eksport uchun ham mahsulotlar tayyorlaydi.Dizayn va modalar haftaligi:Har yili Toshkentda Modalar haftaligi o'tkaziladi, unda o'zbek dizaynerlari o'zlarining yangi kolleksiyalarini namoyish etadilar.Bu tadbir o'zbek modasining rivojlanishiga katta hissa qo'shadi.Onlayn ta'lim va kurslar:Internet orqali tikuvchilik va andoza tayyorlash bo'yicha ko'plab onlayn kurslar va darslar mavjud, ular qulay va oson o'rganish imkonini beradi.YouTube va boshqa platformalarda ko'plab bepul o'quv materiallari mavjud.An'anaviy kashtachilik va milliy liboslar:O'zbekiston an'anaviy kashtachilik va milliy liboslar tayyorlash bilan mashhur.Bu san'at asrlar davomida avloddan avlodga o'tib kelgan va bugungi kunda ham o'z ahamiyatini yo'qotmagan.Texnologik yangiliklar:Tikuvchilik sohasiga zamonaviy texnologiyalar, masalan, kompyuterlashtirilgan andoza tayyorlash (CAD) va avtomatlashtirilgan tikuv mashinalari joriy etilmoqda.Bu ishlab chiqarish samaradorligini oshirishga yordam beradi.

Asosiy qism:Andoza tayyorlash bosqichlari:O'lchovlarni olish: ko'krak aylanasi, bel aylanasi, yelka kengligi, orqa kengligi va boshqa zarur o'lchovlar.Asosiy andozani chizish: olingan o'lchovlar asosida qog'ozda asosiy andozani chizish.Yaxlit bichim andozasini yaratish: asosiy andozani yaxlit bichimga moslashtirish, qo'shimcha chiziqlar va o'zgartirishlar kiritish.Andozani tekshirish va tuzatish: tayyor andozani o'lchovlar bilan solishtirish, zarur tuzatishlar kiritish.Gazlamaga joylashtirish qoidalari:Gazlama turini aniqlash: gazlama tuzilishi va xususiyatlariga qarab joylashtirish usulini tanlash.Gazlamani tekislash: gazlamani tekis yuzaga yoyish, burmalar va notekisliklarni bartaraf etish.Andozani joylashtirish: andozani gazlamaga tejamkorlik bilan joylashtirish, gazlama yo'nalishini hisobga olish.Qo'shimcha joylar qoldirish: tikuv qo'shimchalari, tugmalar va boshqa elementlar uchun qo'shimcha joylar qoldirish.Bichish texnologiyasi:Gazlamani mahkamlash: andoza joylashtirilgan gazlamani maxsus ignalar yoki og'irliklar bilan mahkamlash.Bichish asboblarini tayyorlash: o'tkir qaychi, pichoq yoki maxsus bichish mashinalarini tayyorlash.Bichish jarayoni: andoza chiziqlari bo'ylab ehtiyojkorlik bilan bichish, gazlama yo'nalishini saqlash.Bichilgan detallarni belgilash: bichilgan detallarga zarur belgilar (tikuv chiziqlari, tugma joylari va boshqalar) qo'yish.Tikuv texnologiyasi:Detallarni birlashtirish: bichilgan detallarni andozaga mos ravishda birlashtirish, tikuv chiziqlari bo'ylab tikish. Tikuv turlarini tanlash: gazlama turi va modelga mos tikuv turlarini

tanlash (oddiy tikuv, overlok, zigzag va boshqalar). Tikuv sifatini nazorat qilish: tikuv chiziqlarining tekisligi, mustahkamligi va tozaligini nazorat qilish. Buyumni tugatish: tugma, tugma teshiklari, yoqa va boshqa elementlarni tikish, buyumni dazmollash. Gazlama tanlash va uning xususiyatlari: Gazlama turini aniqlash: paxta, ipak, jun, sintetik va boshqa gazlama turlari. Gazlama xususiyatlarini hisobga olish: gazlama zichligi, elastikligi, rang berishi va boshqa xususiyatlari. Modelga mos gazlama tanlash: bluzka modeliga mos gazlama tanlash, ranglar va naqshlarni hisobga olish. Gazlama sarfini hisoblash: model va o'lchovlarga qarab gazlama sarfini hisoblash.

Xulosa:

Ushbu maqolada ayollar yaxlit bichimli bluzkasini andozasini tayyorlash, gazlamaga joylashtirish va bichish jarayonlari batafsil ko'rib chiqildi. Andoza tayyorlash bosqichlari, gazlamaga joylashtirish qoidalari va bichish texnologiyasi yoritildi. Shuningdek, tikuv texnologiyasi va gazlama tanlash masalalari ham muhokama qilindi.

Maqolada keltirilgan ma'lumotlar tikuvchilik sohasida faoliyat yuritayotgan mutaxassislar va qiziquvchilar uchun foydali bo'ladi deb umid qilamiz. Yaxlit bichimli bluzka tikish jarayoni andoza tayyorlash, gazlamaga joylashtirish va bichish kabi bosqichlardan iborat bo'lib, har bir bosqichga alohida e'tibor berish muhimdir.

Adabiyotlar ro'yxati:

1. Muxamedova, D. A. (2018). *Kiyim konstruksiyalash va modellashtirish*. Toshkent: "O'qituvchi" nashriyoti.
2. Raxmatova, M. R. (2020). *Tikuv texnologiyasi*. Toshkent: "Fan va texnologiya" nashriyoti.
3. To'xtayeva, N. T. (2019). *Andoza tayyorlash asoslari*. Samarqand: Samarqand davlat universiteti nashriyoti.
4. Internet manbalari: YouTube'dagi tikuvchilik bo'yicha o'quv kanallar. Tikuvchilik bo'yicha onlayn kurslar va saytlar. Tikuvchilik bo'yicha ilmiy maqolalar va nashrlar.
5. O'zbekiston Respublikasi Hunarmandchilik uyushmasi materiallari.
6. "Moda va dizayn" jurnali nashrlari.
7. Texnik adabiyotlar: Tikuv mashinalari va uskunalarining texnik pasportlari. Gazlamalar va materiallar bo'yicha ma'lumotnomalar.
8. Xorijiy adabiyotlar: "Patternmaking for Fashion Design" (Helen Joseph-Armstrong). «The Sewing Book» (Alison Smith).